

Klachtnummer 2023/080

Advies aan:

het bestuur [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klagers] (verder: klagers), ouders van [ex-leerling] van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie Reformatorisch Onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 6 april 2023 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht [bestuurder], bestuurder van [school] (verder: de bestuurder) en [directeur], directeur van de school (verder: de directeur). Gezamenlijk zullen zij verder worden aangeduid als verweerders. De Commissie heeft op haar verzoek op 18 april 2023 nadere stukken van klagers ontvangen, die betrekking hebben op de gevolgde procedure bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO).

De Commissie heeft op 30 mei 2023 van de directeur en de bestuurder een verweer ontvangen.

Klagers en verweerders zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 14 juni 2023. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klagers;
- de directeur;
- de bestuurder.

II. Standpunt van klagers

De klacht van klagers bestaat zakelijk weergegeven uit de volgende onderdelen:

Klachtonderdeel 1: Klagers zijn van mening dat hun zoon [leerling] onrechtmatig van school is verwijderd. Klagers stellen dat hiervoor misbruik is gemaakt van de aanvraag van een Toelaatbaarheidsverklaring (verder: TLV). Wettelijk vereiste stappen zouden hierbij niet zijn gevolgd. Klagers vinden de hele gang van zaken niet alleen onvolledig en onzorgvuldig, maar zelfs onwettig. Volgens klagers was het het doel van verweerders om [leerling] zo snel mogelijk van school te verwijderen en dit is naar hun opvatting gelukt. Klagers stellen dat zij vier dagen voor de kerstvakantie een TLV via school ontvingen, waardoor [leerling] momenteel thuis zit. Volgens klagers hebben verweerders om dit doel te bereiken verschillende onethische middelen toegepast. In het verslag van het gesprek van 22 november werd [leerling] volgens klagers plotseling afgeschilderd als iemand met een "zeer zwak auditief geheugen" en een "sterk disharmonisch profiel". De verklaringen van eerdere leerkrachten waren volgens klagers volkomen in tegenspraak met de verstrekte rapporten en communicatie. Klagers stellen voorts dat hoewel de leerkrachten in het eindrapport positieve opmerkingen maakten, er suggesties werden gedaan alsof er hulpplannen waren opgesteld, terwijl deze volgens hen slechts een oppervlakkige weergave waren van eerdere rapportages. Klagers

bestrijden de bewering van verweerders dat zij een onderzoek zouden hebben tegengehouden. Volgens klagers hebben verweerders geen interesse getoond in adviezen van een orthopedagoog en heeft de school een observatie uitgevoerd, hoewel ze volgens klagers al besloten hadden om [leerling] van school te verwijderen.

Klagers geven aan ernstig bezwaar te maken tegen het feit dat het werken aan dossiervorming om [leerling] van school te krijgen volledig langs hen als ouders is heengegaan. Zij vinden dat zij hier niet in zijn betrokken en dat dit nu ten koste gaat van het kind.

Klachtonderdeel 2: Klagers voeren aan dat [leerling] na de verwijdering volledig aan zijn lot is overgelaten en twee maanden geen onderwijs heeft gehad. Klagers stellen dat, pas nadat zij het samenwerkingsverband schriftelijk hebben gewezen op hun verantwoordelijkheid in deze, er een vorm van onderwijs is opgestart.

Klachtonderdeel 3: Klagers stellen dat er in enkele maanden tijd heel veel is gebeurd. Klagers verwijzen naar de inhoud van de bij de klacht gevoegde bijlagen voor een beschrijving van wat er zoal gepasseerd zou zijn en de vermeende kwalijke rol die school en het samenwerkingsverband hierin hebben gespeeld. Volgens klagers was er sprake van onvoldoende interventie bij overgang van groep 5 naar groep 6. Hoewel er positieve vooruitgang werd geboekt, vond er volgens klagers geen zorgvuldige overdracht plaats. Klagers vroegen om meer aandacht en begeleiding voor een complete klas met een onervaren leerkracht. Klagers stellen dat er onvoldoende invulling van de zorgplicht door de school was. Klagers zijn van mening dat er weinig actie werd ondernomen om de leerkracht of hun kind te helpen. Zij stellen dat de school aangaf "handelingsverleggen" te zijn en geen externe hulp heeft ingeschakeld, zoals aanbevolen door de orthopedagoog.

Klagers vinden dat er een gebrek aan focus op het belang van het kind was. Klagers stellen dat de maatregelen voornamelijk gericht waren op het ontlasten van de leerkracht, in plaats van het verbeteren van de situatie voor hun kind. Zij merken op dat er werd gewerkt aan dossiervorming om hun kind zo snel mogelijk van school te verwijderen, zonder dat alternatieven werden overwogen. Klagers vragen zich af waarom er geen ontwikkelingsperspectief (verder: OPP) is opgesteld in voorgaande jaren om zowel het kind als de leerkracht te ondersteunen.

Klachtonderdeel 4: Klagers memoreren dat zij sinds vorige maand een nieuwe school voor hun zoon gevonden hebben. Klagers stellen dat dit echter een SBO-school is waarvan de orthopedagoog aangegeven zou hebben haar twijfels te hebben of [leerling] daar wel op zijn plaats is. Klagers zijn van mening dat het dus voor hen en hun kind nog steeds niet 'af' is.

Klachtonderdeel 5: Klagers geven aan graag bereid te zijn nadere informatie te verstrekken mocht dat nodig zijn.

III. Standpunt van verweerders

Klachtonderdeel 1: Klagers zijn van mening dat hun zoon [leerling] onrechtmatig van school is verwijderd. Klagers stellen dat hiervoor misbruik is gemaakt van de aanvraag van een TLV. Wettelijk vereiste stappen zouden hierbij niet zijn gevolgd. Klagers vinden de hele gang van zaken niet alleen onvolledig en onzorgvuldig, maar zelfs onwettig.

Verweerders stellen dat het niet terecht is dat hen het verwijt wordt gemaakt dat ze [leerling] snel van school wilden krijgen. Ze geven aan altijd geprobeerd te hebben om [leerling] zo goed mogelijk te helpen en dat dit ook het doel was van de gesprekken, verslagen en hulpplannen. In het najaar van

2022 begon de school te twijfelen of ze [leerling] nog de nodige ondersteuning konden bieden. De school heeft dit signaal aan klagers proberen over te brengen in oktober en begin november. Ondanks hun inzet en betrokkenheid werd het steeds moeilijker en uiteindelijk concludeerden verweerders dat ze [leerling] niet de juiste ondersteuning konden bieden, zelfs niet met hulp van externe deskundigen. Op 22 november 2022 moest de school daarom mededelen dat [leerling] naar een andere school moest. Verweerders stellen gewacht te hebben op het oordeel van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs (SWV), dat op 16 december 2022 een TLV toekende. Daarna informeerde de school de ouders dat er na de kerstvakantie op een andere school een plek voor [leerling] zou zijn. Volgens verweerders reageerden klagers echter direct met de mededeling dat [leerling] niet meer naar school zou komen en dat ze een andere passende plek zouden zoeken. Daarom nam de school geen formeel schorsings- of verwijderingsbesluit. Hoewel de communicatie misschien juridisch zorgvuldiger had gekund, benadrukken verweerders dat ze altijd hebben gehandeld in het belang van zowel [leerling] als klagers en alles hebben gedaan wat nodig was. Ze bieden excuses aan voor eventuele onzorgvuldigheden en verwijzen naar het advies van de externe deskundigen die aan de TLV waren verbonden.

Klachtonderdeel 2: Klagers voeren aan dat [leerling] na de verwijdering volledig aan zijn lot is overgelaten en twee maanden geen onderwijs heeft gehad. Klagers stellen dat, pas nadat zij het samenwerkingsverband schriftelijk hebben gewezen op hun verantwoordelijkheid in deze, er een vorm van onderwijs is opgestart.

Verweerders geven aan een andere kijk op de situatie te hebben en stellen dat [leerling] niet aan zijn lot is overgelaten. Ze geven aan contact te hebben gehad met een andere school (een SBO-school) om een plaats voor [leerling] te reserveren zonder zijn naam te noemen. De directeur zou dit gedaan hebben om ervoor te zorgen dat [leerling] zich ononderbroken kon blijven ontwikkelen. Volgens verweerders deelde de directeur op 16 december 2022 de uitkomst van het SWV met [leerling] ouders en bood hulp aan bij het vinden van een geschikte plek. Verweerders benadrukken dat de school niet heeft nagelaten voor [leerling] te zorgen en dat ze proactief betrokken waren om zijn onderwijsproces niet te onderbreken.

Ook was er volgens verweerders het aanbod om [leerling] van leerlingmateriaal te voorzien, maar kwam er volgens hen geen reactie van de ouders. De school geeft aan contact te hebben opgenomen met de leerplichtambtenaar omdat [leerling] een thuiszitter werd na de kerstvakantie. Op advies van de leerplichtambtenaar heeft de directeur geprobeerd onderwijs te realiseren en stelde hij voor dat [leerling] enkele ochtenden naar Maranatha zou komen. Na de voorjaarsvakantie werd gemeld dat [leerling] naar een andere school zou gaan en verzochten klagers de directeur om de benodigde documenten en dossiers over te dragen aan die school.

Klachtonderdeel 3: Klagers stellen dat er in enkele maanden tijd heel veel is gebeurd. Klagers verwijzen naar de inhoud van de bijlagen voor een beschrijving van wat er zoal gepasseerd zou zijn en de vermeende kwalijke rol die school en het samenwerkingsverband hierin hebben gespeeld.

Volgens verweerders is er altijd ruimte voor verbetering, maar heeft de school veel gedaan om de overdracht goed te laten verlopen met een uitgebreide schriftelijke en mondelinge overdracht. De school geeft aan het te betreuren dat klagers de indruk hebben gekregen dat stappen moesten worden ondernomen om [leerling] van school te verwijderen, terwijl de juf juist veel moeite heeft gedaan om hem passend onderwijs te bieden. De school neemt lessen uit deze situatie en wil in het komende schooljaar startgesprekken introduceren. Verweerders benadrukken dat de school heeft geprobeerd om [leerling] een fijne schooltijd te bezorgen, maar dat de school haar grenzen heeft in wat zij een kind kan bieden. Verweerders zijn van mening dat ondanks de vele inspanningen [leerling] meer baat heeft bij een prikkelarme omgeving. De school heeft - volgens verweerders - plannen opgesteld om

hem een passende omgeving te bieden, maar uiteindelijk is besloten dat [leerling] beter af is op een school in het SBO. De school handelde altijd met het belang van [leerling] voorop.

Klachtonderdeel 4: Klagers memoreren dat zij sinds vorige maand een nieuwe school voor hun zoon gevonden hebben. Klagers stellen dat dit echter een SBO-school is waarvan de orthopedagoog aangegeven zou hebben haar twijfels te hebben of [leerling] daar wel op zijn plaats is. Klagers zijn van mening dat het dus voor hen en hun kind nog steeds niet 'af' is.

Naar de mening van verweerders is dit onderdeel geen klacht, maar meer een constatering. De orthopedagoog van de school heeft een handtekening gezet onder de aanvraag voor een SBO+-indicatie. Na bezwaar van de ouders is besloten om voorlopig een TLV SBO af te geven, waarbij opschaling naar SBO++ mogelijk is na verder onderzoek. De commissie van het SWV adviseert ook om een TLV SBO af te geven, met de mogelijkheid tot opschaling naar SBO++ indien nodig. Het SWV heeft dit advies overgenomen en dezelfde TLV SBO afgegeven met dezelfde ingangsdatum en nummer als de eerdere TLV SBO++.

Klachtonderdeel 5: Klagers geven aan graag bereid te zijn nadere informatie te verstrekken mocht dat nodig zijn.

Wat verweerders betreft is dit geen klacht.

IV. Overwegingen van de Commissie

Klachtonderdelen 1 en 3

Gezien de samenhang tussen de klachtonderdelen 1 en 3 zal de Commissie deze onderdelen gezamenlijk beoordelen.

De Commissie is van oordeel dat de school veel inzet getoond heeft bij de begeleiding van [leerling]. Dat het hier en daar beter gekund had erkent de school zelf ook en zij geeft aan hier lering uit trekken en haar beleid hierop aan te passen. De Commissie stelt wel vast dat de school verzuimd heeft tijdig een OPP voor [leerling] op te stellen.

De Commissie begrijpt dat de school in de gegeven omstandigheden geen formeel schorsings- of verwijderingsbesluit heeft medegedeeld aan klagers, maar dat had naar het oordeel van de Commissie wel gemoeten.

Per saldo is de Commissie van oordeel dat de intenties van de school om [leerling] de juiste begeleiding te bieden aanwezig waren en zij hiertoe veel inspanning gepleegd heeft. In meer formele zin (het niet opstellen van een OPP en het geven van een schorsings- dan wel verwijderingsbesluit) heeft de school echter steken laten vallen.

Deze beide klachtonderdelen acht de Commissie derhalve deels ongegrond en deels gegrond.

Klachtonderdeel 2

De Commissie is van oordeel dat niet gesteld kan worden dat [leerling] na zijn vertrek van de school aan zijn lot is overgelaten. De school heeft zich na de afgifte van de TLV ingezet een andere school voor hem te zoeken in de vorm van een SBO-school, wat door ouders werd afgewezen. Het door de school genoemde alternatief voor een SBO-school - een reguliere basisschool in de omgeving- was, gezien het

advies in de TLV, naar het oordeel van de Commissie niet logisch. De school heeft aangeboden leerlingmateriaal beschikbaar te stellen, maar hier is door ouders niet in positieve zin op gereageerd. Dit alles neemt niet weg dat naar het oordeel van de Commissie de school tot aan de inschrijving op een nieuwe school verantwoordelijk was voor het geven van onderwijs aan [leerling]. Die verplichting heeft pas eind februari 2023 geleid tot het bieden van een op begeleiding gericht onderwijsaanbod en dat is naar het oordeel van de Commissie rijkelijk laat.

De Commissie acht dit onderdeel wat betreft het aan zijn lot overlaten van [leerling] ongegrond, maar gegrond voor wat betreft het tekortkomen in het tijdig aanbieden van onderwijs zolang [leerling] bij de school stond ingeschreven.

Klachtonderdeel 4

De Commissie beschouwt dit klachtonderdeel als een constatering van klagers en kan dit onderdeel derhalve niet als klacht beoordelen.

Klachtonderdeel 5

Dit betreft geen klacht maar het aanbod de klachten nader toe te lichten en kan dus buiten de beoordeling van de Commissie blijven.

V. Het oordeel van de Commissie

De commissie verklaart de onderdelen 1, 2 en 3 deels ongegrond en deels gegrond en de klachtonderdelen 4 en 5 niet beoordeelbaar.

VI. Aanbeveling aan het bestuur

Verweerders hebben klagers en de Commissie 17 april 2023 een document doen toekomen, met als opschrift Reflectie [school], waarin zij een reactie geven op de klacht die klagers op 1 februari 2023 bij de GPO hebben ingediend. In deze klacht schrijven klagers: "het doel van onze klacht is om betrokken partijen te laten reflecteren op wat er in deze zaak gepasseerd is, wat hun rol daarin is geweest en tot maatregelen te komen om herhaling van een vergelijkbare situatie te voorkomen."

Samengevat komen verweerders in dit document tot een aantal 'reflectieve aandachtspunten':

- Verweerders erkennen het belang van het tijdig opstellen van een OPP dat voldoet aan de wettelijke eisen. Voorts geven verweerders aan dat het schoolbeleid nu bepaalt voor welke leerlingen een OPP wordt opgesteld, en dat er een bijeenkomst is gepland over het juiste gebruik ervan.
- Het bestuur moet ouders op de hoogte stellen van schorsings- en verwijderingsbesluiten.
- Het communicatiebeleid met ouders, vooral voor zorgleerlingen, moet helder, open en tijdig zijn, en het gebruik van een OPP kan hierbij helpen.

De Commissie onderschrijft de genoemde aandachtspunten voor de school met het advies ook in voorkomende gevallen te zorgen dat leerlingen, die na een TLV en voordat ze zijn toegelaten op een andere school, een passend onderwijsaanbod blijven krijgen.

Aldus uitgebracht op 23 juni 2023 door mr. J. Wolterink, voorzitter, drs. H. Spaan-Nijland en dr. S.D. Post, leden, in tegenwoordigheid van mr. A. van der Veer MSc als secretaris.